

INFORME LAYMAN

LIFE BONELLI

Nom: "Recuperació integral de la població d'Àguila coabarrada a Espanya"

Abreviatura: LIFE+ Bonelli

Referència: LIFE12 NAT/ES/000701

Beneficiari coordinador: Gestión Ambiental de Navarra S.A.

Beneficiaris associats: Consejería de Medio Ambiente y Ordenación del Territorio de la Junta de Andalucía, Consejería de Medio Ambiente y Ordenación del Territorio de la Comunidad de Madrid, Consorci per a la Recuperació de la Fauna de les Illes Balears (COFIB), Fundació Natura Parc, Diputación Foral de Álava, Grupo de Rehabilitación de la Fauna Autóctona y su Hábitat (GREFA) i Ligue pour la Protection des Oiseaux (LPO)

Pressupost total: 2.062.691 euros

Vigència: de l'1 de juliol de 2013 al 30 de setembre de 2017

Web: www.lifebonelli.org

Edita: Equip LIFE Bonelli

Fotografia de coberta: Àguila de Bonelli. ©Sergio de la Fuente

DL NA 394-2018

Continguts

Resum	1
Quasi un centenar d'exemplars per alliberar	2
GREFA, centre de cria i també de trànsit per totes les àguiles a alliberar	4
"Hacking obert – Hacking tancat – Gàbia hacking" ..., o l'evolució del mètode d'alliberació	5
Últimes tecnologies per seguir els seus vols	7
L'electrocució, la principal amenaça	9
Una fita a Mallorca; de l'extinció a una població auto sostenible	10
Un fòrum europeu permanent d'especialistes	12
La necessària implicació social	12
"Bonelli, un símbol viu de conservació"	14
Les bones pràctiques d'entitats i població local	16
I després del LIFE Bonelli?	16

Resum

Com ha passat amb les poblacions d'altres grans rapinyaires, l'àguila de Bonelli (*Aquila fasciata*) ha patit una important regressió a tota Europa, fins arribar a les 1.100-1.200 parelles.

En els darrers 50 anys, la població espanyola també ha patit aquest declivi, arribant a desaparèixer a l'illa de Mallorca. De les aproximadament 750 parelles que acull en l'actualitat la península Ibèrica (el 80% de la població europea), quasi la meitat pertanyen a la població andalusa, l'única que manté una tendència estable.

Durant la primera dècada d'aquest segle, distintes administracions regionals han desenvolupat projectes amb l'objecte d'aturar aquesta forta dinàmica regressiva de les poblacions d'àguila de Bonelli, però ha estat al 2013, amb LIFE Bonelli, quan s'ha posat en marxa un programa conjunt per abordar de manera integral la recuperació de la població espanyola.

Han estat quatre anys d'intens treball de totes les entitats i organismes associats al projecte, en cada territori i en comú, que han aconseguit crear i consolidar una xarxa de treball d'equips cada vegada més especialitzats i en constant col·laboració amb altres projectes europeus similars. I això es reflecteix en els resultats, ja que només en quatre anys s'han aconseguit avanços molt significatius:

- En els mètodes de la cria en captivitat; amb un important esforç per abastir polls per a la seva reintroducció i una notable millora del coneixement de les diferents tècniques de cria.
- En les tècniques d'alliberació, que han evolucionat fins a minimitzar els riscos d'aquesta fase tan delicada.
- En el seguiment satel·lit de tots els exemplars amb emissors, que ha permès conèixer i analitzar les taxes de supervivència de l'espècie, les causes de mortalitat, i els hàbits i paràmetres de dispersió.

- En la disminució de les principals amenaces, i especialment en la primera d'elles, l'electrocució.
- En la visibilitat i popularitat de l'espècie, que sens dubte afavoreixen la implementació i resultats dels programes i polítiques de conservació.

Quatre anys en els quals s'han alliberat 92 àguiles de Bonelli en l'àmbit del projecte, s'ha recuperat una població estable a Mallorca i s'han format parelles en la Península que ja ocupen territoris històrics de l'espècie i d'altres nous. Amés, s'ha recuperat la seva memòria i s'ha aconseguit una implicació social que tindrà un paper important en la seva conservació.

Quasi un centenar d'exemplars per alliberar

Noranta dos exemplars d'àguila de Bonelli han estat alliberats durant el LIFE amb l'objectiu de reforçar poblacions amb dificultats a Navarra, Madrid i Àlava, i recuperar altres extintes, com és el cas de Mallorca.

Disposar d'un nombre tan elevat d'exemplars per a alliberar ha estat possible gràcies a l'esforç realitzat durant aquests quatre anys (2014-2017) en tres línees de treball: cria en captivitat, extraccions de polls salvatges en nius, -alguns d'ells rescatats en estar greument afectats de tricomonos-, i recuperació d'exemplars subadults en centres especialitzats-. En la següent taula es recull la procedència del quasi centenar d'exemplars d'àguila de Bonelli alliberats durant aquest LIFE:

Procedència d'exemplars	ALLIBERATS A				
	Àlava	Madrid	Navarra	Mallorca	Total
Centres de cria: Ardeche (UFCS/LPO)	2	3	-	-	5
Vendée (UFCS/LPO)	3	9	16	3	31
GREFA	2	4	2	6	14
Extracció	1	15	3	6	25
Rescat	-	4	2	3	9
Rehabilitació	-	1	-	7	8
TOTAL	8	36	23	25	92

GREFA

Junta de Andalucía

Àguila de Bonelli a instal·lacions de GREFA.

La tasca dels Agents de Medi Ambient d'Andalusia i en especial la "Unidad Vertical de Trabajos de Altura" ha estat fonamental per realitzar els desnia­ments de polls.

Un poc més de la meitat de les àguiles de Bonelli alliberades durant el projecte (50 exemplars) procedeixen dels tres centres de cria en captivitat associats al LIFE: dos són francesos, pertanyen a la UFCS/LPO (*Union Française des Centres de Sauvegarde de la Faune Sauvage/Ligue pour la Protection des Oiseaux*) i el tercer és de GREFA (Grupo de Rehabilitación de la Fauna Autóctona y su Hábitat), amb seu a Majadahonda, Madrid. Entre els tres centres de cria en captivitat disposen de 12 parelles reproductores d'àguila de Bonelli que són la principal font de polls disponibles per al seu alliberament.

El treball coordinat dels tres centres ha permès compartir i contrastar les diferents experiències i metodologies, i finalment establir de manera consensuada les directrius més rigoroses per als programes de cria en captivitat per aquesta espècie. En aquest sentit, LIFE Bonelli ha suposat un avanç fonamental pel maneig en captivitat de polls d'àguila de Bonelli per poder ser alliberats a la natura i un coneixement que es pot fer extensiu a altres programes similars.

Altres 34 polls reintroduïts pel LIFE Bonelli procedeixen d'extraccions o rescats realitzats en nius salvatges d'Andalusia i Castella la Manxa. La població andalusa de l'àguila de Bonelli suposa el 42-49% de l'espanyola i mostra una tendència estable, que la converteix en la principal reserva de l'espècie en la península Ibèrica.

També els centres de recuperació de fauna salvatge, existents a diferents CCAA (Catalunya, València, Castella la Manxa i Andalusia), han aportat fins a 8 exemplars d'àguila de Bonelli per a la seva alliberació, després de ser tractats i rehabilitats de les seves lesions o patologies a l'hospital de fauna de GREFA.

GREFA

GREFA

Bartomeu Bosch

GREFA

GREFA, centre de cria i també de trànsit per a totes les àguiles a alliberar

Durant el desenvolupament del LIFE Bonelli, GREFA ha funcionat també com a centre de recepció de totes les àguiles durant els dies o setmanes prèvies a la seva alliberació; tant per els polls nascuts en els tres centres de cria en captivitat, com per als procedents de nius salvatges. Les instal·lacions de GREFA han servit de trànsit per a la “posada a punt” de les àguiles de Bonelli abans de ser alliberades.

Per una part, GREFA s’ocupa de l’atenció veterinària necessària en les diferents accions del projecte; durant el període de cria en captivitat, el tractament dels polls extrets de nius a Andalusia, preparació dels grups d’alliberació, marcatge, presa de mostres, necròpsies, etc.

A més, estan les tasques de recuperació i rehabilitació d’exemplars, que precisen de tècniques i instal·lacions específiques per a cada tractament (alimentació, musculació, fisioteràpia, etc.).

“Hacking obert – Hacking tancat – Gàbia hacking” ..., o l’evolució del mètode d’alliberació

Al llarg del LIFE Bonelli, el mètode d’alliberació de les àguiles en el medi natural ha anat evolucionant en funció dels resultats i del intercanvi d’experiències amb altres projectes de reforç o reintroducció desenvolupats a Europa.

Al inici del projecte es seguia el mètode d’alliberació de hacking (criança campestre), mètode habitual en els programes de reintroducció d’aus rapinyaires que reproduïx la cria de la manera més natural possible a un niu. Al principi es va treballar amb un hacking obert, a un niu natural condicionat en el que es deixaven els polls, i s’alimentaven i vigilaven durant les primeres setmanes. Les primeres experiències van permetre detectar riscos generats principalment per la vulnerabilitat dels polls en les seves primeres setmanes; salts prematurs del niu, depredadors, etc. Amés, amb aquest mètode el nombre de polls que es pot manejar era limitat i haurien de ser de la mateixa edat.

Més endavant es van fer algunes adaptacions amb l’objecte d’evitar aquests riscos i es va utilitzar el Hacking tancat, un niu artificial elevat. Els polls romanien dins una gàbia tancada a una torre d’alliberament, alimentant-se i exercitant les ales, fins que arriba el moment del seu primer vol i s’obri l’estructura (als 60-65 dies d’edat). Al voltant de la gàbia, en la zona d’alliberació, es posen plataformes elevades d’alimentació, posadors, banyeres, etc., sempre protegits per sistemes que eviten l’accés a depredadors.

El hacking es un mètode que pretén que els exemplars alliberats quedin empremtats (sentin tirada a la zona d’alliberació i puguin tornar a ella, ja d’adults, a establir

Bartomeu Bosch

Hacking obert.

GREFA

Foto d’un niu elevat (hacking tancat).

J.J. Iglesias GREFA

Foto d'una gàbia-hacking amb detall de jaulón, espai d'aclimatació.

Carlota Viada COFB

En el cas de Navarra s'ha utilitzat un hacking entremig, amb un gabió molt ampli que permet exercicis de vol abans de l'alliberació.

GAN-NIK

el seu territori. És per això que es realitza únicament amb polls que es deixen al niu amb 45-50 dies. A Mallorca, per a l'alliberació d'exemplars subadults rehabilitats s'ha utilitzat una gàbia d'aclimatació, a on l'animal pot volar i caçar preses vives, romanent a la gàbia uns dies per finalment ser alliberat. S'ha donat el cas en el LIFE Bonelli d'haver de recuperar qualche poll alliberat, tractar-lo o rehabilitar-lo i finalment tornar a alliberar-lo. Per aquests casos s'ha utilitzat també una gàbia d'aclimatació. Finalment es venen els beneficis que podrien resultar d'unificar un hacking tancat amb una gàbia d'aclimatació i es va avançar cap a un tercer mètode que es denomina "gàbia-hacking". Als avantatges de la gàbia tancada s'uneix una àmplia instal·lació on es pot allargar la permanència del poll, sense depredadors i major vigilància, en aquesta fase tan delicada.

Durant el LIFE Bonelli s'han utilitzat els diferents mètodes, en els distints territoris, el que ha permès contrastar-los i millorar notablement els resultats dels sistemes i mètodes d'alliberació.

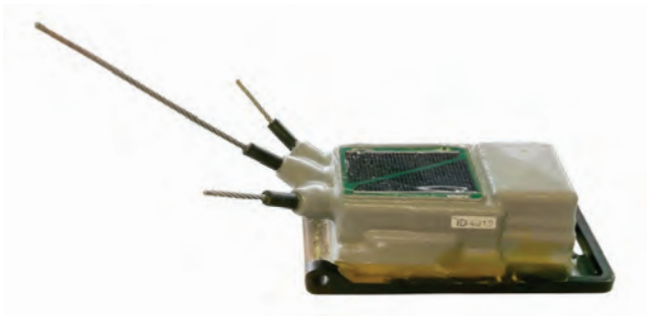
En qualsevol cas, existeix una feina important que acompanya al mètode d'alliberació i és l'elecció de l'emplaçament, que passa per estudiar entre altres aspectes: la presència històrica de l'espècie, hàbitat apropiat, protecció de l'espai (Red Natura...), accessibilitat per l'equip tècnic, absència de molèsties, i l'acceptació i suport de la població local. Aspectes que durant LIFE Bonelli s'han tingut molt en compte, en totes les alliberacions realitzades.

	Alliberacions			
	Àlava	Madrid	Navarra	Mallorca
Hacking obert	8	-	3	-
Hacking tancat	-	24	20	4
Gàbia aclimatació	-	2	-	9
Gàbia hacking	-	10	-	12
TOTAL	8	36	23	25

Últimes tecnologies per seguir els seus vols

Durant aquest Life s'han marcat amb emissors GPS un total de 128 exemplars d'ànguila de Bonelli: tots els exemplars alliberats (92), els polls silvestres descendents de las àguiles alliberades i altres de parelles instal·lades en territoris del projecte (33) i adults reproductors capturats a la zona centre peninsular que després s'alliberaren (3).

Si es sumen els exemplars marcats a emissors similars col·locats en experiències anteriors a aquest Life, són un total de 168 àguiles de Bonelli

de les que es coneixen els moviments espacials, fonamentals per comprovar l'evolució i resultats de les reintroduccions, i conèixer i prevenir les amenaces de l'espècie.

El marcatge i seguiment d'un gran nombre d'àguiles permet conèixer de manera exhaustiva l'ús que fan de l'espai, fer un seguiment científic dels seus moviments per determinar entre altres aspectes: las taxes de supervivència de l'espècie, les causes de mortalitat, i els hàbits i paràmetres de dispersió.

Gràcies a aquests emissors es sap que les joves àguiles de Bonelli reintroduïdes han recorregut pràcticament la totalitat de la Península Ibèrica en la seva dispersió, fins i tot dos exemplars han volat per Àfrica. A més, es sap que les àguiles alliberades a Mallorca utilitzen tot el territori de l'illa, amb l'excepció de zones molt poblades, i s'estudien els moviments de la important població andalusa per la península Ibèrica.

També gràcies al seguiment de totes les àguiles de Bonelli marcades amb emissors, s'han localitzat i analitzat els animals morts. D'aquesta manera s'ha pogut demostrar la causa de la majoria de les morts, i en conseqüència, seguir treballant per minimitzar les amenaces.

Fernando de La Cruz

Fernando de La Cruz

Carlota Viada COFIB

L'electrocució, la principal amenaça

Des que es va iniciar l'alliberació d'àguiles de Bonelli el 2010 i també durant aquest LIFE, el seguiment realitzat amb emissors ha constatat que l'electrocució és el principal handicap per a la viabilitat de les poblacions. De fet, és la responsable de al manco el 42% de las baixes, percentatge que arriba al 50% si no es consideren les morts d'exemplars en les primeres fases d'alliberació i que, per tant, no estan adaptats encara a la vida silvestre.

Navarra, Mallorca, Àlava i Madrid, venen realitzant importants esforços per la correcció d'esteses amb financiació europea o amb mitjans propis; des de 12 anys abans d'aquest Life en el cas de Navarra, Àlava i Madrid. Amb el LIFE Bonelli s'han realitzat mapes de risc i la correcció d'esteses perilloses a Mallorca, Àlava i Madrid amb la finalitat d'evitar l'electrocució (també col·lisió, en el cas d'Àlava).

S'han corregit 477 suports amb LIFE Bonelli (263 a Mallorca, 206 a Madrid i 8 a Àlava, a on també s'han senyalitzat amb "salvapájaros" 2,6 km d'estesa), i s'ha avançat molt en el coneixement dels hàbits de l'espècie i la seva elevada vulnerabilitat a l'electrocució. Tot i això, queda un llarg camí per a que l'electrocució deixi de ser un factor limitant pel manteniment de les poblacions d'àguila de Bonelli i també d'altres rapinyaries.

Mallorca

El mascle *Deià*, fill de *Bel* i *Vent* (la primera parella instal·lada a l'illa) ha estat la primera àguila de Bonelli nascuda en el segle XXI, a la serra de Tramuntana (Mallorca).

Una fita a Mallorca; de l'extinció a una població auto sostenible

Present fins a la segona meitat del segle XX, l'àguila de Bonelli ha estat extinta a Mallorca durant més de 50 anys. Fou en 2009 quan el Govern de les Illes Balears aprovà el "Pla de Reintroducció de l'àguila de Bonelli a Mallorca" i després, el Consorci per la Recuperació de la Fauna de les Illes Balears (COFIB) i la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca dependents del Govern de les Illes Balears han participat en el LIFE Bonelli, amb l'objecte d'implementar gran part de les accions previstes en el Pla de reintroducció.

A partir del any 2011 s'iniciaren les accions de reintroducció pròpiament dites que han suposat l'alliberació a la natura d'un total de 40 exemplars fins a mitjans del 2017). Els exemplars alliberats, tant polls com individus de major edat procedents de centres de recuperació, han tingut una elevada taxa de supervivència que ha permès la instal·lació d'una petita població reproductora a l'illa. Un 25% d'aquests exemplars alliberats han ocupat un territori amb intenció de reproduir-se i en 2014 la primera parella instal·lada va aconseguir criar un poll. És sense cap dubte una fita del Pla de Reintroducció i també del LIFE Bonelli, al ser el primer èxit reproductor d'exemplars reintroduïts per el Projecte.

Des que es va iniciar aquest projecte, l'àguila de Bonelli ha tornat a criar en llibertat a l'illa i compta actualment amb una "nova població" formada per 27 exemplars i set parelles territorials. En aquests darrers anys han nascut 11 àguiles de Bonelli en llibertat, a quatre territoris diferents de l'espècie a Mallorca.

Els resultats són molt encoratjadors i així ho ha confirmat l'estudi "*Análisis de viabilidad de la población de águila-azor perdicera reintroducida en Mallorca*" encarregat pel COFIB a l'Equip de Biologia de la Conservació de la Universitat de Barcelona, que suggereix... "*que actualmente la población es autosostenible, según la previsión de los modelos demográficos, y que tenderá a aumentar progresivamente en el futuro*"...

Un balanç molt positiu que es motiu d'orgull per el LIFE Bonelli i el millor al·licient pera continuar treballant per la recuperació de l'espècie.

I també a la Península...

Navarra

S'ha format una parella entre Sielva i Arrangoiti, dos exemplars alliberats per LIFE Bonelli en aquest territori i que s'espera que criïn quan arribin a la seva maduresa sexual.

GAN-NIK

Al nord de Burgos en 2015

Va nèixer *Gobera*, de la parella formada per *Filabres* (femella alliberada a Navarra en el LIFE Bonelli) i *Thor*, un mascle solitari que regentava aquest territori entre Àlava, Burgos i La Rioja.

GREFA

A la Comunitat de Madrid

S'ha duplicat la població d'àguila de Bonelli, formarse dues noves parelles entre els individus alliberats en LIFE Bonelli. També a Guadalajara i Toledo s'han instal·lat territorialment parelles formades per altres exemplars alliberats.

Ramón Arambarri

Experts d' Itàlia, Israel i França participen junt a altres de la península Ibèrica en el Seminari Internacional dut a terme a Navarra, al final del projecte.

Un fòrum europeu permanent d'especialistes

Mallorca, Madrid, Nantes, Jaén, Vitoria i Pamplona han acollit les 8 reunions del Comitè Tècnic que han permès mantenir un constant contacte entre els especialistes dels diferents territoris implicats en aquest Life.

S'han realitzat també dos seminaris internacionals a l'inici i al final del projecte, a Mallorca i Navarra respectivament, que han donat l'oportunitat de conèixer altres projectes de reintroducció de rapinyaires amenaçades a la península Ibèrica i a Europa.

Durant el projecte s'han realitzat més de 40 actuacions de difusió científic-tècnica sobre el LIFE Bonelli; ponències en congressos, publicació d'articles, treballs científics i presentacions tècniques en diferents àmbits. Això ha permès mantenir contacte continuat amb tècnics especialistes que treballen en altres projectes (administracions, universitats i altres entitats) i consolidar una xarxa de feina per compartir i contrastar el desenvolupament i els resultats de les distintes accions. Una col·laboració enriquidora per el LIFE Bonelli, que es beneficia de l'experiència i suport d'altres projectes i entitats, que a la vegada accedeixen a tot el coneixement generat durant aquest LIFE.

La necessària implicació social

A més de la part tècnica i científica, LIFE Bonelli ha tingut en compte que el coneixement social d'una espècie, la seva popularitat, afavoreix els programes i polítiques de conservació.

La recuperació d'altres grans rapinyaires ha desplaçat a l'àguila de Bonelli a un segon lloc, fins que en 2013 aquest LIFE li ha donat visibilitat. I s'ha fet combinant les eines i metodologies habituals dels projectes de conservació (reintroducció, reforç de poblacions, etc.), amb un ambiciós pla de comunicació.

La plana web i les xarxes socials han estat el millor aparador de les accions realitzades en cada un dels territoris i també de les col·lectives. S'ha fet un esforç important i continuat d'actualització per donar visibilitat i difondre el desenvolupament del projecte, oferint continguts d'interès i atractius per els diferents grups de destinataris (nivell tècnic i també divulgatiu). Així, www.lifebonelli.org recull multitud de notícies generades, resums de

The screenshot displays the website for the LIFE Bonelli project. At the top, there is a header with the 'Life Bonelli' logo, the subtitle 'Integral Recovery of Bonelli's Eagle Population in Spain', and logos for LIFE 12 NATURE/2009/01, the European Union, and the project's language options (ESP, EUS, CAT, FRA, ENG). A navigation menu includes links for 'Inicio', 'Life Bonelli', 'El Águila de Bonelli', 'Avances', 'Life=Natura2000', 'Área de prensa', 'Multimedia', and 'Contacto'. Social media icons for YouTube, Facebook, Twitter, and LinkedIn are also present.

The main banner features a close-up image of a Bonelli's Eagle with the text 'Life Bonelli' and a photo credit to 'Pedig m. 2011'.

Below the banner are three promotional boxes:

- '¡SUBSCRÍBETE A NUESTRO NEWSLETTER!' with an envelope icon.
- 'BIBLIOTECA VIRTUAL' with a book icon labeled 'Bonelli' and 'Introducción'.
- A text box titled 'El águila de Bonelli "Grazalema" ya vuela libre en Mallorca' with a sub-headline 'La reciente liberación de la hembra "Grazalema" en Mallorca, tras ser recuperada de una grave enfermedad, da...'.

The main content area is divided into two columns:

- Life Bonelli:** Contains an article titled 'La conservación del Águila de Bonelli (Aquila fasciata) en España se ha abordado hasta ahora trabajando en poblaciones concretas e independientes.' It includes a small image of an eagle and text explaining a project to manage the Spanish population as a metapopulation by exchanging individuals between different sub-populations.
- SEMINARIO FINAL LIFE BONELLI (¡NO TE LO PIERDAS!):** A box with a 'BONELLI' logo and a list of dates and locations for a final seminar.
- FOLLETO DEL PROYECTO:** A box featuring a project brochure with the 'Bonelli' logo and images of eagles.
- SEGUIMIENTO DE EJEMPLARES LIBERADOS:** A box for tracking released individuals.

At the bottom, there is a video player for 'Proyecto Life Bonelli' by CREFA. The video thumbnail shows an eagle with the text: '¡HOLA! ME LLAMO BONELLI. MI NOMBRE VERDADERO ES: ÁGUILA FASCIATA. PERO EN ESPAÑA MUCHOS ME CONOCEN COMO ÁGUILA AZUL PERDICERA'. Below the video are social sharing buttons for YouTube, Facebook, Twitter, Google+, LinkedIn, and Print, along with a 'Share' button.

resultats, fotos i vídeos, etc., incloent una “Biblioteca virtual d’Àguila de Bonelli” que recull gran quantitat d’articles sobre l’espècie o relacionats amb ella (per a la seva consulta i descàrrega).

Recull també altres accions de divulgació i sensibilització que s’han anat realitzant com ara fulletons, planells, newsletter, programes d’educació ambiental i voluntariat, treball amb distints sectors socials, etc.

“Bonelli, un símbol viu de conservació”

Es tracta de la Xarxa de Suport creada a Mallorca per el COFIB i la Fundació Natura Parc amb objecte de difondre el projecte i aconseguir la implicació de sectors socials i empresarials. Conformen la Xarxa un total de 32 institucions o entitats públiques i privades, de sectors clau per a la conservació de l’espècie: municipis, finques privades, administració, cossos de vigilància, sectors elèctrics i cinètics, ONGs, sector turístic, particulars, etc.

Entre les nombroses activitats desenvolupades per donar a conèixer el projecte i la xarxa de suport (44 actes i més de 2.000 participants), destaca l’organització del Dia de l’Àguila, un acte obert al públic general, amb àmplia difusió en els mitjans de comunicació, que inclou xerrades, tallers i activitats, i un acte de reconeixement de la implicació dels membres de la Xarxa.

Conferència de Miguel Delibes, "Linces, àguilas y conservació creativa", activitat emmarcada dins el Dia de l'Àguila.

GREFA

També a Madrid, GREFA celebra el "Día del Águila" coincidint amb la seva jornada anual de Portes Obertes, que es celebra coincidint en dates del Dia Mundial del Medi Ambient i acull a un nombre important de visitants.

La Xarxa de Suport que ha creat GREFA a Madrid, s'ha centrat en la col·laboració amb empreses vinculades amb el medi ambient i la conservació, que han aportat els seus serveis i materials pel desenvolupament del LIFE Bonelli.

Madrid i Mallorca han comptat des de l'inici del projecte, amb grups de voluntaris que han realitzat una tasca fonamental en accions com l'organització d'actes, vigilància i seguiment de les àguiles, etc.

GREFA a Madrid, el COFIB i la Fundació Natura Parca Mallorca, han desenvolupat un programa d'educació ambiental "Naturaleza Viva" que, a través d'exposicions, càmeres de vigilància i visites a diferents dependències dels centres, permeten conèixer el comportament de l'espècie, els treballs veterinaris, els mètodes de reforçament que es realitzen, etc.

COFIB-FNP

Dia de l'Àguila 2015: entrega de diplomes de reconeixement als membres de la Xarxa de Suport

FNP

Jornades d'Educació Ambiental "Naturaleza Viva".

Les bones pràctiques d'entitats i població local

Alguns usos tradicionals del territori, com l'agricultura i la ramaderia, contribueixen a la diversitat biològica. Els canvis que es produeixen en aquestes pràctiques, incideixen directament sobre els hàbitats i les espècies de flora i fauna associades a aquests. Altres, com la caça, tenen un ampli arrelament en les comunitats rurals, a la vegada que constitueixen una important font d'ingressos per a molts d'ajuntaments.

S'ha previst des de l'inici del projecte la necessitat d'obrir vies de col·laboració i participació amb els col·lectius de caçadors, agricultors i ramaders, a més d'altres agents polítics i socials, que actuen o tenen interessos en la conservació de l'àguila de Bonelli a les àrees on es van desenvolupar les accions de conservació.

La implicació d'entitats locals i grups d'interès en el desenvolupament de les accions de millora de l'hàbitat i en la selecció dels enclavaments ha contribuït no sols a millorar la perdurabilitat de aquestes accions; també ha servit per que els objectius de divulgació i sensibilització del projecte arribin d'una manera més àmplia al conjunt de les poblacions locals.

A més de la seva implicació en les actuacions descrites, batlles, caçadors, ramaders, i gestors turístics col·laboren amb LIFE Bonelli participant en accions de sensibilització i divulgació (elaboració d'una guia, xerrades, difusió en premsa, etc.).

Publicació que recull els detalls i resultats d'aquesta estreta col·laboració entre població local, caça i conservació.

I després del LIFE Bonelli?

La majoria dels socis, juntament amb *l'Istituto Superiore per la Protezione e la Ricerca Ambientale* dependent del Ministerio de Medio Ambiente Italiano (ISPRA), continuen treballant en la recuperació de les poblacions de l'àguila de Bonelli a les zones de presència històrica del centre i nord de la península Ibèrica i a Sardenya.

Ho faran en el marc d'un nou projecte, *Aquila a-LIFE*, que es centrarà en reduir la mortalitat per electrocució de l'espècie, aprofitant el treball conjunt amb els sectors clau com companyies elèctriques, administracions locals i experts en la matèria.

Participants

Col-laboradors

www.lifebonelli.org

